

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 3^{ου} ΘΕΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ (με χρονολογική σειρά)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α (1815-1871)

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α.** στην οργάνωση και στους στόχους της Φιλικής Εταιρείας (μονάδες 13)
- β.** στη στάση του Ιωάννη Καποδίστρια απέναντι στη δράση και τους στόχους της Φιλικής Εταιρείας.
 - α.** Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία, ποια η έδρα της και για ποιους λόγους επελέγη η συγκεκριμένη πόλη; (μονάδες 13)
 - β.** Ποιος ο σκοπός και ποιοι οι στόχοι της ίδρυσης της Φιλικής Εταιρείας;
 - α.** να παρουσιάσετε τον ρόλο των κλεφτών και αρματολών κατά την Τουρκοκρατία κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων
 - β.** να εξηγήσετε γιατί διατηρήθηκε το φαινόμενο της ληστείας και στο νέο ελληνικό κράτος.
 - α.** Από ποιους υποστηρίχθηκε και με ποιους ήρθε σε αντιπαράθεση ο Δημήτριος Υψηλάντης κατά την έναρξη της επανάστασης στην Ελλάδα; Τι χαρακτήρα είχε η αντιπαράθεση αυτή;
 - β.** Ποια ήταν τα επιχειρήματα και οι αντίστοιχες επιδιώξεις της κάθε πλευράς;
 - α.** να αναφερθείτε στη συγκρότηση τοπικών γερουσιών στην επαναστατημένη Πελοπόννησο αμέσως μετά την έκρηξη της Επανάστασης
 - β.** να εξηγήσετε τις βασικές επιδιώξεις των προκρίτων σε αυτή τη φάση της Επανάστασης.
 - α.** να προσδιορίσετε τον χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α.** να προσδιορίσετε τον χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821
- β.** να παρουσιάσετε τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού κινήματος.

Το παρακάτω απόσπασμα προέρχεται από τη Διακήρυξη της Ελληνικής Ανεξαρτησίας που εξέδωσε η Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου την 15η Ιανουαρίου 1822. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- α.** Ποια υπήρξαν τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος του 1821;
- β.** Ποιον ιδεολογικό χαρακτήρα προσέδιδαν οι Έλληνες στον Αγώνα τους;
 - α.** Τι αποφασίστηκε και από ποιους ως προς τον καθορισμό της μορφής του πολιτεύματος της Ελλάδας στη Διάσκεψη του Λονδίνου στις 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830;
 - β.** Τι σήμαινε για τους Έλληνες η υπογραφή του Πρωτοκόλλου αυτού;
- β.** να αναφερθείτε στη στάση που διαμόρφωσαν οι Νεοέλληνες γύρω από το ζήτημα της Μεγάλης Ιδέας και του αλυτρωτισμού κατά τον 19ο - αρχές 20ού αιώνα.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε:

- α.** το όραμα που κυριάρχησε στην Ελλάδα μετά την ανεξαρτησία της σχετικά με την εξωτερική πολιτική

β. τη διαφορετική άποψη που εκφράστηκε σχετικά με το όραμα αυτό.

α. στην κατάσταση της Ελλάδας των αρχών της δεκαετίας του 1830 καθώς και στους παράγοντες που δεν επέτρεπαν στη χώρα να αναπτυχθεί (μονάδες 12)

β. στις πρώτες προσπάθειες συγκρότησης του ελληνικού κράτους από τον Όθωνα και τα μέλη της αντιβασιλείας.

α. Με ποιον μονάρχη και για ποιους λόγους προικοδότησε η Ευρώπη το ελληνικό κράτος το 1832; (μονάδες 13)

β. Πώς αποδεικνύεται ότι το μοναρχικό πολίτευμα δεν ήταν αντίθετο προς τη βούληση του ελληνικού λαού;

α. να περιγράψετε τις κοινωνικές ομάδες που προβάλλουν κοινές διεκδικήσεις κατά την πρώτη δεκαετία της βασιλείας του Όθωνα (1834-1844)

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το διάγγελμα του Όθωνα προς τον ελληνικό λαό αμέσως μετά την άφιξή του στην Ελλάδα. Βασιζόμενοι/-ες σε πληροφορίες του αποσπάσματος και στις ιστορικές σας γνώσεις:

α. να εντοπίσετε τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η Ελλάδα αμέσως μετά το τέλος της Επανάστασης (μονάδες 12)

β. να αναφερθείτε στις ενέργειες του βασιλιά Όθωνα για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.

α. να παρουσιάσετε την κατάσταση που επικρατούσε στα εκκλησιαστικά πράγματα της Ελλάδας όταν έφτασε ο Όθωνας στην Ελλάδα (μονάδες 12)

β. να σχολιάσετε κριτικά τις αντιδράσεις της κοινής γνώμης στα μέτρα που έλαβαν οι Βαυαροί για τη διευθέτηση του εκκλησιαστικού ζητήματος.

α. να εντοπίσετε τους λόγους που οδήγησαν στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843

β. να παρουσιάσετε τους κυριότερους λόγους που οδήγησαν στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843.

α. να περιγράψετε τι συνέβη στην Αθήνα στις 3 Σεπτεμβρίου 1843

β. να παρουσιάσετε τα κύρια αιτήματα των επαναστατών και να τα αιτιολογήσετε.

β. να αναφερθείτε στις βασικές διατάξεις και τον πολιτικό χαρακτήρα του Συντάγματος του 1844.

α. να εξηγήσετε τους λόγους που οδήγησαν τους Έλληνες στη διεκδίκηση Συντάγματος κατά την επανάσταση του 1843.

β. να περιγράψετε τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων που συσπειρώθηκαν γύρω από αυτή τη διεκδίκηση.

α. τη διατύπωση της άποψης ότι «το Σύνταγμα του 1844 απετέλεσε ένα από τα πιο φιλελεύθερα Συντάγματα της εποχής» (μονάδες 13)

β. τον χαρακτηρισμό του Χαρίλαου Τρικούπη ως «πρώτου μεγάλου κοινοβουλευτικού άνδρα της χώρας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β (1871-1914)

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στους λόγους για τους οποίους αναπτύχθηκαν εθνικά κινήματα στα Βαλκάνια κατά τον 19ο αιώνα. (μονάδες 15)

β. στην περίπτωση της Βουλγαρίας και στον τρόπο με τον οποίο τα εθνικά κινήματα διαμορφώνονται με πρόταγμα τη θρησκεία ή το δόγμα.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε στις συνθήκες υπό τις οποίες εκδηλώθηκε η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία εστιάζοντας:

α. στις πολιτικο-οικονομικές προϋποθέσεις. (μονάδες 15)

β. στις κοινωνικές μεταβολές και τις ταξικές αντιθέσεις. (μονάδες 10)

α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν προηγμένες χώρες της Ευρώπης, όπως η Γαλλία, στην ίδρυση αποικιών σε περιοχές του οικονομικά υπανάπτυκτου κόσμου κατά τους νεότερους χρόνους;

β. Πώς συνδέεται η πολιτική της αποικιοκρατίας με την εθνικιστική προπαγάνδα;

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε στα χαρακτηριστικά της νέας αποικιοκρατίας στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αι., εστιάζοντας:

α. στη σχέση της αποικιοκρατίας με τον ιμπεριαλισμό.

β. στη σχέση της αποικιοκρατίας με τον εθνικισμό.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α. στον τρόπο με τον οποίο κατοχυρώθηκε η λαϊκή κυριαρχία σταδιακά, μετά το Σύνταγμα του 1864. (μονάδες 15)

β. στους λόγους για τους οποίους η λεγόμενη «αρχή της δεδηλωμένης» αποτελεί σταθμό στην πολιτική ιστορία της χώρας.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο και τη γελοιογραφία που σας δίνονται, να παρουσιάσετε:

α. την προσφορά του Χαρίλαου Τρικούπη στον τομέα των συγκοινωνιών και της βιομηχανίας

β. τις συνέπειες που είχε το αναπτυξιακό του πρόγραμμα στον κρατικό προϋπολογισμό.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

α. να αναφερθείτε στις μεταρρυθμίσεις του Τρικούπη μετά το 1880 (μονάδες 13)

β. να εντοπίσετε τις αιτίες της αποτυχίας του προγράμματός του και της πτώχευσης του 1893.

α. να αναφερθείτε στους τρόπους χρηματοδότησης του φιλόδοξου αναπτυξιακού προγράμματος του Χαρίλαου Τρικούπη (μονάδες 13)

β. να επισημάνετε τα αποτελέσματα του αναπτυξιακού προγράμματος του Τρικούπη στην ελληνική οικονομία.

α. να παρουσιάσετε τις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Χαρίλαου Τρικούπη για την εξυγίανση της πολιτικής ζωής και της δημόσιας διοίκησης (μονάδες 13)

β. να αναφερθείτε στις πηγές χρηματοδότησης που ο Χαρίλαος Τρικούπης αξιοποίησε για την υποστήριξη της δημοσιονομικής του πολιτικής και να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα αυτής.

α. να αναφερθείτε στα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου, αναφορικά με τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη και την εκπαίδευση, όπως διατυπώθηκαν κατά την εκδήλωση του κινήματος στο Γουδή στις 15 Αυγούστου 1909 (μονάδες 12)

β. να εντοπίσετε τις αλλαγές που επέφερε ο Βενιζέλος στην ελληνική κοινωνία με την Αναθεώρηση του Συντάγματος το 1911.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στην αναθεώρηση του Συντάγματος το 1911 από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, όσον αφορά τον δημόσιο βίο και τους δημοσίους υπαλλήλους (μονάδες 15)

β. στη διάταξη που διευκόλυνε την απαλλοτρίωση των μεγάλων ιδιοκτησιών. (μονάδες 10)

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στους λόγους για τους οποίους πραγματοποιήθηκε η Βαλκανική Συμμαχία και ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος

β. στους λόγους για τους οποίους σημειώθηκε ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος

α. στα αίτια των Βαλκανικών Πολέμων

β. στο περιεχόμενο της συνθήκης με την οποία τερματίστηκε ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ – Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στη στάση της Ελλάδας κατά την κήρυξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και στη διαφωνία Κωνσταντίνου-Ε. Βενιζέλου

β. στην πρόταση της αγγλικής κυβέρνησης στην Ελλάδα και στις ενέργειες του Ε. Βενιζέλου μέχρι τον Φεβρουάριο του 1915.

α. Ποια ήταν η θέση του Βενιζέλου και ποια του βασιλιά Κωνσταντίνου Α΄ σχετικά με την είσοδο της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο;

β. Πώς αιτιολογείτε τη στάση του καθενός από τους δύο;

α. Ποιες ήταν οι δυο απόψεις που διαμορφώθηκαν στην Ελλάδα στις αρχές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου σχετικά με τη συμμετοχή της χώρας στον πόλεμο αυτόν;

β. Ποιες φαίνεται να ήταν οι αγγλικές προτάσεις που ενθουσίασαν τον Βενιζέλο;

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

α. να εξηγήσετε γιατί έγινε το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» στη Θεσσαλονίκη το 1916

β. να περιγράψετε τι συνέβη στα Νοεμβριανά του 1916

α. να παρουσιάσετε τη διάσταση απόψεων μεταξύ βασιλιά Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου ως προς τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

β. να αναφερθείτε στα γεγονότα που εκτυλίχθηκαν τον Νοέμβριο του 1916 στην Αθήνα («Νοεμβριανά») και να παρουσιάσετε τις συνέπειές τους.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α. στους λόγους για τους οποίους ο Βενιζέλος προχώρησε στη συγκρότηση επαναστατικής κυβέρνησης (μονάδες 15)

β. στις συνέπειες της επανάστασης του 1916.

α. να εντοπίσετε τους λόγους εκδήλωσης του κινήματος της «Εθνικής Άμυνας» και τη στάση του Βενιζέλου απέναντι σε αυτό (μονάδες 12)

β. να αναφερθείτε στις συγκρούσεις των βασιλικών και των βενιζελικών την ίδια περίοδο.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να εκθέσετε:

α. το σχέδιο του Βενιζέλου για την περιοχή του Πόντου.

(μονάδες 12)

β. τους λόγους που υπαγόρευαν την υιοθέτηση της συγκεκριμένης θέσης.

α. να εντοπίσετε τους λόγους που υποχρέωναν τους Έλληνες του Πόντου και τους Αρμενίους να συνεργαστούν σε μια μορφή Ομοσπονδίας (μονάδες 13)

β. να αναφερθείτε στους λόγους διάλυσης της Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας.

α. στο ζήτημα του Ποντιακού ελληνισμού, έτσι όπως εξελίχθηκε με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και τις ελπίδες για δημιουργία ανεξάρτητου ποντιακού κράτους.

β. στις αποφάσεις των Διεθνών Συνθηκών, στο Συνέδριο Ειρήνης των Παρισίων, σε σχέση με το ζήτημα του Πόντου.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στις παραχωρήσεις από τις Συνθήκες Ειρήνης του 1919-1920 που αφορούσαν την Ελλάδα

β. στους λόγους για τους οποίους τα κέρδη της Ελλάδας από τη συμμετοχή της στον Α΄ παγκόσμιο Πόλεμο δεν ήταν ούτε επαρκή, ούτε τα αναμενόμενα.

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε στις συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως προς:

α. τις σχέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών και την επαναδιάταξη του χάρτη της Ευρώπης

β. τη διαμόρφωση της κατάστασης στη Μέση Ανατολή.

α. στις συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως προς τις ανθρώπινες απώλειες, καθώς και ως προς τον ηθικό, οικονομικό και πολιτικό τομέα

β. στον αντίκτυπο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου στο πεδίο των διεθνών σχέσεων.

Το παρακάτω κείμενο προέρχεται από την πρώτη επίσημη ομιλία του Λένιν στη συνεδρίαση του σοβιέτ της Πετρούπολης στις 26 Οκτωβρίου 1917. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

α. να αναφερθείτε στην αποχώρηση της Σοβιετικής Ρωσίας από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1918) (μονάδες 13)

β. να εξηγήσετε τα βασικά στοιχεία της πολιτικής των ηγετών της Ρωσικής Επανάστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ - ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφερθείτε:

α. στις συνθήκες εκδήλωσης και τις οικονομικές συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης (1929-1932)

β. στις συνθήκες που συνέβαλαν στην άνοδο και την κυριαρχία του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος του Αδόλφου Χίτλερ στο πολιτικό σκηνικό της Γερμανίας μετά την εκδήλωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης

α. στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου που εγκαθιδρύθηκε από τον Ιωάννη Μεταξά. (μονάδες 10)

β. στους λόγους που οδήγησαν στην επικράτηση του εν λόγω καθεστώτος.